

učitelje. Med najbolj čislane spadajo gg. Cizelj, Leban, Laykauf v Mozirju, kar je tudi okrajni šolski nadzornik priznal. Posebno je g. Leban znan kot značajan mož, ki pri vsakej priliki kaže ljubezen do našega milega naroda. Zarad tega je tudi obče ljubljen, čeravno ga marsikateri pisano gledajo; pa zavolj tega nja delavnost ne bode pojemale!

— o —
Od sv. Jurja na Šavnici. Že poslednji „Slov. Gospodar“ je objavil veselje, katero so naši fantje in dekleta napravili sebi in celej fari s tem, da se je po njihovi darežljivosti pri cerkvi omislila prekrasna podoba sv. Alojzija in blažene Marije device. Sedaj pravijo oženjeni, da si bodo možki in žene tudi spravili podobe svojih stanovskih patronov; pa dobro bi bilo, da bi sv. Jurjevčani tudi enkrat zmislili na novo uro v zvoniku. Na popraviljanje stare ure se je itak že toliko potrošilo, da bi za potrošeni denar že lahko imeli novo, srebrno uro. Če so si Kapelčani in sv. Antonjevčani zamogli spraviti uro, zakaj pa bi si nje mi nebi! Za 500 gld. jo dobimo; in tedaj bomo prav dekanjski farmani. Kaj bi neki rekel cesar Karl V., ako bi k nam prišel, pa bi našel, da nam ura že dolgo spi; ali bomo ob času firme zopet enega v zvonik postavili, da nam bo uro potakal, kakor je bilo poslednjo krat? To bi ne bilo častno za nas!

Od sv. Ila pri Velenju. (Zimina — nova mera.) Stari ljudje pravijo, če sv. Katarina zemljo s snegom pokrije, jo sv. Gregor zopet odkrije; če pa pred godom sv. Katarine sneg zapade, tudi dolgo po godu sv. Gregorja leži in ozimino močno pomori. To sicer ni verska resnica, pa letos vendar velja. Kajti letošnji sneg, čeravno silno velik, se je že mesenca februarja moral precej naglo pred močnim jugom pobrati in teči v Črnomorje gledat, kaj dela turški sultan in jegovi paše, ali se bodo že skoro navolili Kristijane preganjati. Ko je sneg skopnel, smo se z veseljem prepričali, da ozimina ni škode trpela. Hvala Bogu! sedanji, novi sneg jej ne bo več škodil. — Mnogo sitnob dela sedaj ljudem nova mera in vaga, zlasti pa se bojijo vinogradni kopači, da nebi pri bližnji kopi od gospodarjev menje piti dobili, kakor poprejšnja leta, ko je še bil bokal v navadi, mesto za bolj, kakor 1 masec menjšega litra. Poprej se je bokal na 4 kopače razdelil in če bi se sedaj ravnalo enako z litrom, potem bi prišlo znatno menje na enega kopača. Pri tako skopuhnem gospodarju pisatelj nebi hotel celi den trdno in težko kopati. Kop, zlasti prva, je težavno delo in kopač krepilne pijače potreben!

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Nad Belakom pri Plajbergu je 6814' visoka gora: Dobrač. Ljudje radi od daleč na njo zabajajo: uživat krasni razgled. Letos na Jožefovo po noči ob 11. uri se splazi sneg iz višine, plaz se vali proti dolini, postaja vedno večji, pobriše hišo z 10 osebami in živino vred, podere mnogo hlevov, uniči steze,

plote in drevje sploh vse, kar se mu na strahoviti poti ustavlja. Izmed v sneg zakopanih 10 ljudi je 7 mrtvih. Veter je tolik nastal, da je hišam šipe potrupal, vrata polomil in 200 metrov daleč 12 telegrafskih štang, kakor slamo prekrhnil. Najstarejši ljudje ne pomnijo takega plaza.

Celovski liberalci so za mesto vzeli 300.000 fl. na posodo; sedaj imajo še le 85.000 fl. Zato bo treba novega dolga, da stavijo 2 šoli in neko „turnhalle.“ Liberalci brez dolgov ne umejo nikder gospodariti.

Naši poslanci že slutijo, da ne uidejo več „šolskemu krah.“ Začeli so nemilo tožiti in nevoljevati, da je vendar že šolskih stroškov preveč; skušali so svote tu pa tam skrčiti; tako so na primer za okrajne učiteljske konferencije nasvetovanih 2700 fl. zbrisali, in dovolili samo 1000 gld.; ali vse ne pomaga nič — sedanja šolska naprava na Koroškem še vendar le zahteva 257.060 gld., kar je za nas že precej občutljiv znesek!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Mnogo srenj prosi, da bi se smeje odcepiti od trgov, kder so tem prišite. Liberalni poslanci v Gradcu tem prošnjam neradi ustregajo. Zakaj pa slovenski poslanci razve Hermana in dr. Radaja zoper take ločitve glasujejo, to nam nikakor ni jasno! — Postava gledé novega deželnega šolskega fonda se je sprejela; njemu pripadajo vse ustanovitve, darovi in 7 % šolske naklade v vseh okrajih. Nemški konservativni poslanci so pri tej šolski obravnavi zapustili zbornico z Mariborskim in Gračkim škofom vred. — Mariboru se je dovolila nova dača na pivo in žganjico. Koroški deželni zbor je sklenol 8 letno obiskovanje šol otrokom skrajšati. No, liberalcem se je vendar daniti začelo, ker že sprevidajo tukaj svojo prejšno zmoto. V kranjskem deželnem zboru je dr. Bleiweis ostro grajal sedanjo vladno naredbo, po katerej imamo v vsakej deželi dve gospodski: cesarsko in deželno, n. pr. okrajna glavarstva in okrajne zastope. To je vse preveč in zamotano in predrago. Ena in sicer deželna gosposka, deželnemu zboru in svitlemu cesarju odgovorna, bi naj bila. — V Lincu so liberalci 147 prošenj kmetov, ki so prosili za prenarodbo volilnega reda — vrgli pod klop. To je že stara navada liberalcev. — Na Ogerskem so zgrabili celo družbo Judov, ki so dekleta lovili in na Turško, Laško in v Ameriko prodavali v nesramne hiše.

Vnanje države. Ruski cesar boleha in namisli odstopiti in vladarstvo svojemu sinu prepustiti. — Pruski cesar je ukazal delati priprave, da se zamore vsa vojska nagloma, če bo treba, na meje potisniti. To je nevarno znamenje! Novi laški ministri obetajo sv. Cerkvo še na dalje preganjati. Srbski knez obeta tujim vladam mir — doma pa močno pripravlja vojsko zoper

Turke. Hercegovinci so na večih krajih Turke natepli in upajo, da se jim bode trdnjava Nikšić udala, ker je vsa izstradana. — V deželi, kder je nekdanj stal Babilon, razsaja pomor. Vsaki den umerje 20—30 ljudi.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXXI.

Zraven cerkve na kapitolinskem hribu stoji samostan č. oo. franciskanov, vendar le majhen kos sstopja jim je ostal; v drugi oddelek so Pijemontezi svoje vojake vrinoli. Na zidu pri vhodu v samostan je več slikarij, ki predstavljajo osebe iz reda franciskanov; te slikarije so brezbožni vojaki kaj hudobno in sramotno skrhali in oskrunili. Iz samostana je sijajen razgled črez večno mesto. Prostrani trg — piazza del campidoglio — ima na svoji sredini bronasto podobo cesarja Marka Avrelija. Na desno je poslopje rimskega starešinstva, koje je papež Bonifacij IX. dal povečati in popraviti. Sedaj zboruje pod papeževo streho mestni zastop in kuje sklepe zoper papeža. Nekoliko otožen korakam iz starinskega hriba, kar je moj laški spremljevalec brž zapazil. Sedaj pristopi in mi na uho zašepeče: gospod, ali hočete videti brata Pijemonteza? Ko mu pritrdim, me takoj pelja na stran, ter mi pokaže živega volka, ki je bil v močni železni kobači zaprt in ki nama je začel hudo svoje zobe kazati, ko sva mu bližje stopila. Evo, glejte brata Pijemonteza! mi je smeje djal! Toda glasno si nisem upal, da bi mu pritrdil, ker povsod mrgoli pijemontežkih ogleduhov, ki utegnejo človeka pograbit in v nepovoljno kobačo vteknuti; in v takem nesrečnem slučaju nebi mogel naprej v Neapol, tudi ne „Slov. Gospodarju“ povedati, kaj sem ondi lepega našel.

Grede proti domu sem obiskal več cerkev in tukaj me je močno zanimalo gledati, kako se mlade Rimljanke v krščanskem nauku podučujejo. V 3 cerkvah sem jih našel pri tem boguljubnem delu. Sedele so po vrsti, celo majhne, potem nekoliko večje, druga za drugo s katekizmom v rokah, ter so na glas brbrale in si verske resnice v glavo vbijale. Bile so pa pri tem delu tako živahne in nemirne, kakor klopotec na vetru. Izpraševala jih je odrasla deklica, vse pa je nadzoroval pričujoči duhovnik.

Ves utrujen in spehan pridem ob 4 popoldne na svoje stanovanje, potem, ko sem bil obiskal 22 cerkv, iz česar bralec lahko spozna, da cerkve v večnem mestu niso prereditke.

Drugi den, ponedeljek, je bil odločen za obiskovanje podzemeljskih, starodavnih, krščanskih grobov ali katakomb sv. Kalista. Najprvi sem v jutru opravil sv. mešo na grobu sv. Petra v Vatikanski cerkvi. Med svetim opraviлом zaslišim v podzemeljsko svetišče prekrasno petje, katero je

donelo nad menoj po velikanski baziliki, kder se je v korarski kapeli vršila mrtvaška služba božja, kar sem še le vračaje se zapazil. Pevski zbor je štel kakih 20 oseb. Bili so sami možki, ki so pa vendar tako jasno in visoko peli, kakor da bi bile ženske med pevci. Enakega cerkvenega petja nisem slišal žive dni, pa ga bržčas tudi ne bodem nikdar več slišal. Peli so brez godbe, sami, čisti jasni glasi, sedaj krepko in glasno, in potem zopet počasno in rahlo, tako složno in vbrano, da sem mislil, da poslušam vile device. Strmé sem obstal in poslušal do konca in ob koncu miloval, da mi je čarobno petje potihnilo.

Smešničar 14. Ponočni stražaj se je pred nekim bramom na klop posadil in trdno zaspal. Sedaj pride policijski nadzornik, zapazi lenobnega stražaja, ga strese za ramo in hudo posvari: „Gospod, mu sega strežaj v besedo, ne jezite se ne; nisem bil namenjen svoj posel zanemariti, ampak ponočnjakom sem hotel dober zgled dati, da bi naj po noči spali tako, kakor jaz.“

Razne stvari.

(Slovenci so zmagali) pri mestnih volitvah v Ljubljani. Izvoljeni so Horak, Jurčič, Kljun in Regali; nemčurji so propadli. Slava ljubljanskim Slovincem! Prihodnjič več!

(Za popraviljanje Drave) pri Loki in Dupleku pod Mariborom je za letos deželni zbor dovolil 3078 fl. Slovenski poslanci Herman, dr. Dominik, posebno pa dr. Radaj so se vrlo za dobro reč potegovali. Prihodnjič več!

(Slovanska beseda) v Gradcu ima v soboto večer ob 7. uri izvanredno občni zbor.

(Ukradlj) so Jož. Orčeru v Prošinu 1 1/2 c. slanine, meso, klobase in 80 fl. denarjev, da si bodo gospodje tati za veliko noč tudi piti kupili.

(Aletni fantič) očeta Antona Cigana v Grižah se je ob št. Lovrenčkem potoku igral, pa nesrečno v vodo padel in utonil.

(Tolovajstvo.) Zakonska Janez in Ema Smolej bila sta 20. t. m. vračaje se iz Podčetrka v Sodnivesi fare sv. Heme po noči ob 11.—12. ure od dveh nepoznanih mož prejeta, oropana in nevarno sklana.

(Iz Slov. Bistrice) poizvemo, da so 16. t. m. tati v cerkvo pri št. Venčesu vlomili in prte porabali — potem da je neka stara ženka hosto zbirala v Pobrešu in v potoku našla novorejeno, mrtvo dete. Za neusmiljeno mater še se ne vé.

(G. Kalman) strokovnjaški in potni učitelj na vinorejski šoli pri Mariboru je 27. februarja t. l. pri sv. Lenartu pri tamošnji gosp. podružnici razlagal in govoril o vinorejstvu slovenski. Tudi pri vsaki den 2 uri trajajočem poduku za viničarje se je posluževal slovenskega jezika. Toliko v popravek našega poslednjega poročila.

(Odgovor Kamčanom). G. učitelj Jakob Koc: